

Briselē, 2025. gada 13. novembrī
(OR. en)

14944/1/25
REV 1

**Starpiestāžu lieta:
2025/0222 (COD)**

EDUC 417
JEUN 224
SPORT 45
SOC 729
COMPET 1113
DIGIT 220
ENV 1161
CADREFIN 305
FIN 1320
IA 174
CODEC 1713

PIEZĪME

Sūtītājs:	prezidentvalsts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes Regula, ar ko izveido programmu “Erasmus+” 2028.–2034. gadam un atceļ Regulas (ES) 2021/817 un (ES) 2021/888 – <i>progresā ziņojums</i>

I. IEVADS

1. Komisija 2025. gada 16. jūlijā pieņēma priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai, ar ko izveido programmu “Erasmus+” 2028.–2034. gadam un atceļ Regulas (ES) 2021/817 un (ES) 2021/888. Ierosinātās regulas mērķis ir izveidot 2021.–2027. gada programmas “Erasmus+” pēcteci, vienlaikus apvienojot divas Savienības programmas – “Erasmus+” un Eiropas Solidaritātes korpusu.

Komisijas noteiktais programmas vispārīgais mērķis ir dot ieguldījumu noturīgas, konkurētspējīgas un saliedētas Eiropas veidošanā, sekmējot kvalitatīvu mūžizglītību, uzlabojot dzīvei un darbam vajadzīgas prasmes un kompetences visiem, vienlaikus veicinot Savienības vērtības, demokrātisko un sabiedrības līdzdalību, solidaritāti, sociālo iekļaušanu un vienlīdzīgas iespējas ES un ārpus tās. Jaunā programma tiek izsludināta kā svarīgs instruments, ar ko veidot prasmju savienību, attīstīt Eiropas izglītības telpu un atbalstīt Eiropas stratēģiskās sadarbības īstenošanu izglītības un apmācības jomā, arī tās pamatā esošās nozaru darba kārtības.

2. Delegācijas pauda gandarījumu par priekšlikumu un pauda vispārēju atbalstu jaunajai programmai. Tās uzsvēra, ka ir vajadzīgs ievērojams laiks, lai novērtētu ierosinātās regulas un tajā ierosināto jauno iniciatīvu ietekmi un sekas. Dānijas prezidentūras laikā Izglītības komiteja priekšlikumu apsprieda sešas reizes (2025. gada 17. jūlijā, 8. septembrī, 17. un 18. septembrī, 8. un 9. oktobrī, 20. oktobrī un 29. oktobrī). Panāktais progress ir apkopots turpmāk II iedaļā.
3. Saskaņā ar Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 165. panta 4. punktu, 166. panta 4. punktu un 214. panta 5. punktu Padomei ir jārīkojas kopā ar Eiropas Parlamentu saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru.
4. Eiropas Parlaments par referentu šajā dosjē ir iecēlis *Bogdan Andrzej ZDROJEWSKI* (PPE, PL).
5. Pašlaik Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas un Reģionu komitejas atzinumi vēl nav saņemti.

II. PADOMES DARBS DĀNIJAS PREZIDENTŪRAS LAIKĀ

Komisija priekšlikumu Izglītības komitejai iesniedza 2025. gada 17. jūlijā – dienā, kad tas oficiāli tika nosūtīts Padomei. Šajā sanāksmē delegācijām bija iespēja izteikt sākotnējus komentārus un jautājumus.

Priekšlikumam pievienoto ietekmes novērtējumu Komisija delegācijām iesniedza 2025. gada 8. septembrī. Tajā pašā sanāksmē delegācijas to padziļināti analizēja un apsprieda, izmantojot indikatīvo kontrolsarakstu, kas tām tika iesniegts, gatavojoties sanāksmei. Izvērtējuma kopsavilkums un dalībvalstu atbildes uz ietekmes novērtējumu ir izklāstītas šā dokumenta pielikumā.

Tā kā ierosinātā regula ir daļa no priekšlikumu kopuma, kas saistīts ar daudzgadu finanšu shēmu (DFS), vairāki noteikumi tekstā, kas atbilst elementiem, kuri tiks iekļauti horizontālajās sarunās par DFS, ir ievietoti kvadrātiekvās un tāpēc netika apspriesti Izglītības komitejas diskusijās. Minētie noteikumi attiecas uz 36. un 44. apsvērumu, programmas ilgumu, kā minēts 1. pantā (*Priekšmets*), 9. pantā (*Budžets*) un 16. panta 3. punktā (*Informācija, komunikācija un izplatīšana*).

Izglītības komiteja 2025. gada 17. un 18. septembrī un 8. un 9. oktobrī izskatīja ierosināto regulu kopumā (vispirms pantus un pēc tam apsvērumus). Diskusiju mērķis bija nodrošināt labāku izpratni par priekšlikumu, kurā ierosināta pārveidota programmas “*Erasmus+*” struktūra (divi pīlāri, kas vērsti uz “Mācību iespējām visiem” un “Spēju veidošanas atbalstu”, atsakoties no pašreizējās “*Erasmus+*” regulas ¹ struktūras, kurā ir nodaļas, kas veltītas katrai nozarei, uz kuru attiecas programma, proti, izglītībai un mācībām, jaunatnei un sportam, un katrā nodaļā ir uzskaitīti elementi, kas sagrupēti trīs pamatdarbībās). Minētajās sanāksmēs delegācijas nāca klajā ar komentāriem un jautājumiem, jo īpaši attiecībā uz jaunās programmas struktūras tvērumu, programmas komitejas trūkumu un jaunām iniciatīvām, piemēram, sadarbības aliansēm sporta jomā, sportistu mācību mobilitāti un *Erasmus+* stipendijām stratēģiskās izglītības jomās. Komisija atbildēja uz jautājumiem, bet delegācijas lūdza papildu informāciju un rakstiskas atbildes, kas vēl nav sniegtas. Tika lūgts arī to darbību saraksts, uz kurām attiecas programma, norādot paredzēto pārvaldības veidu (tiešs vai netiešs).

Prezidentvalsts izstrādāja pirmo kompromisa tekstu ², gatavojoties Izglītības komitejas sanāksmei 2025. gada 20. oktobrī, bet otrais kompromisa teksts ³ tika sagatavots Izglītības komitejas sanāksmei 2025. gada 29. oktobrī.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/817 (2021. gada 20. maijs), ar ko izveido Savienības programmu izglītības un mācību, jaunatnes un sporta jomās *Erasmus+* un atceļ Regulu (ES) Nr. 1288/2013 (OV L 189, 28.5.2021., 1. lpp.).

² 12607/25.

³ 14252/25.

III. GALVENIE DARBA GRUPAS LĪMENĪ APsiESTIE JAUTĀJUMI

Programmas mērķi

Lielākā daļa dalībvalstu uzsvēra, ka ir svarīgi noteikt vispārēju programmas mērķi, kas veicina kvalitatīvu mūžizglītību un individuālo, profesionālo un personisko attīstību, un Eiropas izglītības telpas (EIT) turpmāku attīstību. Lielākā daļa delegāciju uzstāja, ka galvenā uzmanība programmā būtu jāpievērš EIT, nevis prasmju savienības veidošanai un noturīgas, konkurētspējīgas un saliedētas Eiropas būvēšanai. Prasmju savienības veidošana joprojām tika uzskatīta par svarīgu, taču tā tika uzskatīta par mazāk svarīgu salīdzinājumā ar EIT attīstību. EIT noteikšana par prioritāti atbilst arī priekšlikuma juridiskajam pamatam.

Komiteju procedūra

Lielākā daļa delegāciju kritizēja to, ka priekšlikumā nav paredzēta programmas komiteja. Tādēļ prezidentvalsts ierosināja tekstā iekļaut pašreizējās programmas pantu par komiteju procedūru (22.a pants jaunākajā prezidentvalsts kompromisā). Viena delegācija lūdza apspriest paplašinātu pārvaldības procedūru, pamatojoties uz priekšlikumu, kurā galvenā uzmanība tika pievērsta programmas komitejas sanāksmei nozaru sastāvos un gada darba programmai, kas tiek pieņemta ar diviem atsevišķiem īstenošanas aktiem. Priekšlikums tika iesniegts darba grupai un padziļināti apspriests. Lai gan dažas delegācijas atzinīgi novērtēja jaunu procedūru ar diviem īstenošanas aktiem, citas delegācijas atbalstīja *status quo* saglabāšanu vai esošo struktūru labāku izmantošanu.

Visu programmas aptverto nozaru pamanāmība

Delegāciju lūgums palielināt jaunatnes un sporta nozaru pamanāmību ir apmierināts ar lēmumu prezidentvalsts iesniegtajā tekstā iekļaut divus jaunus pantus (4.a pants par jaunatni un 4.b pants par sportu). Joprojām turpinās diskusijas par to, kā vislabāk atspoguļot darbības, kas pārņemtas no programmas “Eiropas Solidaritātes korpus”, un tās mantojumu.

Attiecības starp Komisiju un valstu iestādēm un valstu aģentūrām

Delegācijām ir radušies daudzi jautājumi par izmaiņām pašreizējā “Erasmus+” regulā saistībā ar attiecībām starp valstu iestādēm un valstu aģentūrām, no vienas puses, un Komisiju, no otras puses. Jautājumi ir radušies arī attiecībā uz jauniem pienākumiem, kas priekšlikumā ierosināti valstu iestādēm.

Priekšlikums dod Komisijai iespēju prasīt, lai valsts aģentūras vadītāja atlases procedūra tiktu atkārtota, ja pastāv nopietnas bažas par atbilstību konkrētiem principiem (par valsts aģentūras vadību atbildīgo personu iecelšana būtu jāpamato ar darbības raksturu, tai būtu jāievēro taisnīgi un pārredzami noteikumi un procedūras, un tā nedrīkstētu izraisīt interešu konfliktu). Priekšlikumā arī paredzēti jauni uzdevumi valstu iestādēm (proti, atbalstīt valsts aģentūras tādu projektu rezultātu izmantošanā, kuriem ir liels ietekmes potenciāls, un nodrošināt līdzfinansējumu valsts aģentūras darbībām, kas ir vismaz līdzvērtīgs ieguldījumam, kuru Komisija sniedz, lai atbalstītu valsts aģentūras programmas pārvaldības uzdevumus). Delegācijas kritizēja šos noteikumus un arī lūdza tekstā skaidri norādīt, vai valsts iestādes var izraudzīties vairāk nekā vienu valsts aģentūru. Reaģējot uz visām šīm bažām, prezidentvalsts ierosināja tekstu, kurā būtu iekļauts skaidrāks uzdevumu apraksts un atgriešanās pie pienākumiem, kas paredzēti pašreizējā regulā.

“Erasmus+” stipendijas stratēģiskās izglītības jomās

Daudzas delegācijas pauda bažas un uzdeva jautājumus par šo jauno rīcību, kas minēta priekšlikumā: kā tiks noteiktas stratēģiskās izglītības jomas, darbības statiskais vai dinamiskais raksturs, tās ietekme uz programmas budžetu, darbības joma (kopīgi grādi vai valstu programmas) un īstenošana (tiešā vai netiešā pārvaldība) un attiecīgie izglītības līmeņi (Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras (EKI) 6., 7. un/vai 8. līmenis). Komisija ir paskaidrojusi, ka par visiem šiem elementiem vēl nav pieņemts lēmums. Viena delegācija arī pauda bažas par to, vai šāda iniciatīva būtu saskaņā ar Līgumiem. Lai gan dažas delegācijas atzina, ka ir vajadzīgi pasākumi prasmju nepietiekamību novēršanai, lielākā daļa delegāciju pēc Komisijas sniegtajiem paskaidrojumiem joprojām saglabā skeptisku attieksmi pret ierosināto jauno darbību. Tās arī uzskatīja, ka Komisijas nodrošinātais satvars ir neskaidrs, un apšaubīja Eiropas pievienoto vērtību un iespējamo ietekmi uz kopējo budžetu, ja tiktu ieviestas pilnas programmas stipendijas.

Sportisti

Vairākas delegācijas ir skeptiski noskaņotas attiecībā uz programmas darbības jomas paplašināšanu attiecībā uz šo jauno labuma guvēju kategoriju. Dažas delegācijas atbalsta sportistu iekļaušanu, tomēr uzsver, ka ir svarīgi definēt un ierobežot potenciālo labuma guvēju grupu, savukārt dažas citas delegācijas šajā posmā iebilst pret šādu programmas darbības jomas paplašināšanu.

IV. SECINĀJUMI

Prezidentvalstij izdevās padziļināti izskatīt ierosināto regulu un iesniegt divus kompromisa tekstus. Diskusijas ievērojami palīdzēja uzlabot kopīgo izpratni par priekšlikumu un risināt ierosinātās regulas galvenos jautājumus.

Lai gan Komisija ir sniegusi vairākus paskaidrojumus un precizējumus par delegāciju izvirzītajiem jautājumiem, joprojām ļoti tiek gaidīta rakstiska informācija par katrā pīlārā paredzētajām darbībām. Turklāt daudzas delegācijas ir norādījušas, ka ir vajadzīga papildu informācija, lai nodrošinātu pārvaldības paredzamību, un ir paudušas nopietnas bažas par jauno koncepciju attiecībā uz trešo valstu daļēju asociāciju.

Prezidentvalsts ir centusies nodrošināt detalizācijas pakāpi, ko delegācijas ir pieprasījušas ierosinātajā regulā, vienlaikus joprojām ievērojot horizontālo pieeju programmām, ko iesniegusi Komisija. Delegācijas atzinīgi novērtēja katru kompromisa tekstu kā soli ceļā uz Padomes pilnvaru izstrādi, ņemot vērā gaidāmās iestāžu sarunas. Tomēr līdz brīdim, kad šis posms tiks sasniegts, ir vajadzīgs turpmāks darbs un detalizētas tehniskas diskusijas.

Ietekmes novērtējuma izvērtējuma kopsavilkums

Delegāciju viedokļi par **politikas kontekstu** bija atšķirīgi: dažas uzskatīja, ka tas ir skaidri izskaidrots, savukārt citas uzsvēra, ka ietekmes novērtējums **pārāk daudz koncentrējas uz budžetu** un pārāk maz uz ES politiku un vērtībām. Neviena delegācija nepauda bažas par to, ka **juridiskais pamats** būtu neskaidrs un nepiemērots.

Daudzas delegācijas izteica iebildumus pret **problēmu definēšanu**, apgalvojot, ka ietekmes novērtējumā pārāk liela uzmanība ir pievērsta prasmēm un darba tirgum un pārāk maza uzmanība ir pievērsta holistiskiem izglītības mērķiem. Viena delegācija uzsvēra, ka, lai gan novērtējums ir precīzs un apstiprināts sabiedriskajā apspriešanā, problēmas tekstā nav noteiktas par prioritārām un atšķirīgas nozīmes elementi tiek izskatīti vienādi.

Dažas delegācijas piekrita, ka **pierādījumu trūkums** ir daļēji atzīts ietekmes novērtējumā. Daudzas delegācijas uzsvēra, ka ir vajadzīga lielāka skaidrība par **sinerģijām** ar citām ES programmām, piemēram, Eiropas Sociālo fondu+, pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa”, Eiropas Konkurētspējas fondu, programmu “Digitālā Eiropa” vai Eiropas Reģionālās attīstības fondu.

Ievērojams skaits delegāciju pauda šaubas par **metodikas** skaidrību. Dažas delegācijas piebilda, ka ietekmes novērtējumā galvenā uzmanība, šķiet, ir pievērsta 2. risinājumam (uz mērķi balstīta konsolidācija), kas tiek uzskatīts par prioritāti. Lai gan šā risinājuma izmaksu analīze sniedz vispārēju pārskatu, tajā trūkst detalizētu kvantitatīvu datu un riska novērtējuma, tādējādi samazinot pārredzamību un salīdzināmību. Būtu ieteicams iekļaut skaitliskās vērtības un riska analīzi. Viena delegācija uzsvēra, ka metodoloģiski stabila informācijas sistēma, ko var elastīgi pielāgot politikas mērīšanas prasībām, ir nepieciešams nosacījums, lai izstrādātu intervences pasākumus, kas balstās uz stabila informācijas un empīrisku pierādījumu pamata.

Daudzas delegācijas atzīmēja, ka nav pievērsta pietiekama uzmanība turpmākai **uzraudzībai un izvērtēšanai** un tekstā trūkst skaidra un visaptveroša saraksta ar precīziem kvantitatīviem efektivitātes rādītājiem, kas saistīti ar katru mērķi. Lai novērtētu politikas faktisko ilgtermiņa ietekmi, bieži vien trūkst standartizētu rādītāju un noteiktu skaitlisku mērķrādītāju.

Attiecībā uz **politikas mērķiem** visas delegācijas bija vienprātis par ES rīcības pievienoto vērtību un pauda kopīgu gandarījumu par to, ka “*Erasmus+*” tiek saglabāta kā autonoma programma. Izziņotā “*Erasmus+*” un **Eiropas Solidaritātes korpusa apvienošana** izraisīja dažādas reakcijas – dažas delegācijas atzinīgi vērtēja izmaiņas, savukārt citas atbalstīja *status quo* saglabāšanu vai lūdza rīkot īpašu diskusiju par šo tematu. Lielākā daļa delegāciju pauda bažas par **vienkāršošanas** mērķi, apgalvojot, ka pārmērīga uzmanība ir pievērsta finanšu arhitektūrai, nepaskaidrojot ietekmi uz saņēmējiem. **Izmaiņas budžetā** nozīmē, ka vienkāršošana ES līmenī rada milzīgas izmaksas valstu līmenī pārvaldības, koordinācijas un uzraudzības centienu dēļ. Rezumējot – vairākas delegācijas norādīja, ka ietekmes novērtējumā nav sniegts holistisks pārskats par izmaksām, bet tas sniegts tikai no ES līmeņa perspektīvas, pietiekami neņemot vērā valstu līmeni. Dažas delegācijas uzsvēra, ka finanšu plānošanā trūkst **nepārtrauktības** un tai ir jābūt pamanāmākai.

Pārliecinošs delegāciju vairākums norādīja, ka nav pilnīgi skaidrs un konkrēti risināts jautājums par **pārvaldību**. Jo īpaši tika izvirzīti jautājumi par finansējumu un līdzfinansējumu. Lielākā daļa delegāciju norādīja, ka nav programmas komitejas, un lūdza to atjaunot.

Citi vienas vai dažu delegāciju iesniegtie komentāri attiecas uz trūkumiem **vidiskās ietekmes** jautājumu risināšanā, vajadzību pievērst lielāku uzmanību **teritoriālajai ietekmei**, lai varētu labāk novērtēt ieguvumu sadalījumu un vietējās pielāgošanās vajadzības, un tiek pausts viedoklis, ka, analizējot **ietekmi uz konkurētspēju** un **sociālo ietekmi**, analīze ir mazāk rūpīga no kvantitatīvā viedokļa.

Dažas delegācijas norādīja, ka Komisijas reakcijā uz **Regulējuma kontroles padomes (RKP) atzinumu** nepietiek stabilitātes, un lūdz Komisiju paskaidrot, kāpēc tā nav pietiekami izvērsusi darbu pie RKP komentāriem. Citas delegācijas piekrita RKP, ka, pārmērīgi koncentrējoties uz finanšu arhitektūru, nav ņemts vērā politikas saturs un dažādo programmu īpatnības.

Vairākas delegācijas norādīja, ka to nostāja ir tikai provizoriska.
